

La Unió de Llauradors i Ramaders té nou secretari general. Es tracta de Ramon Mampel (Traiguera, 1952), un agricultor de l'oliva que arriba amb la intenció d'aportar optimisme i cercar fórmules per a revitalitzar el sector.

“Els llauradors som els garants del territori”

Dieu que sota les vostres oliveres va dormir Juli Cèsar. M'ho podeu explicar?

—Quan parlo de les oliveres, sempre m'agrada explicar una ironia, una anècdota i un consell. La ironia és que sempre dic que sota les oliveres —en tinc una que fa 8,15 de circumferència i 2,5 de diàmetre— feia les migdiades Juli Cèsar. Potser és una miqueta exagerat, però estem segurs que aquestes oliveres fa molts anys que hi són, allí, plantades. L'anècdota fa referència a un company de la Unió de Llauradors a Albocàsser, que té dos masos on fa turisme rural. Un es deia la finca de l'Olivera perquè tenia una olivera molt gran a la vora del camí. L'any 1956 hi va haver una gelada molt forta, una gelada històrica que va obligar a tallar molts arbres, també aquella olivera. L'avi de qui ara n'és propietari la va arrencar i es va trobar sota el peu de l'arbre una llosa amb lletres en llatí. Ara fa cinc anys va tenir allotjat al mas un belga que era estudiós de l'època romana i li va explicar que, per aquells temps, quan es moria algú important el soterraven a la vora d'una via i hi plantaven una olivera. Segons que sembla, la llosa explicava la història d'aquest senyor. L'anècdota mostra que tenim un patrimoni valuós i tenim l'obligació de mantenir-ho per a les generacions futures. De moment, hem salvat aquest patrimoni arbori.

—**I el consell?**

—El consell sempre és el mateix: cal consumir aquest oli amb moderació perquè té poders afrodisíacs!

—**Tothom diu que ser secretari general de la Unió de Llauradors no és cap loteria. Per què heu fet el pas?**

Ramon Mampel promet “dedicació i capacitat de dialogar per sumar”.

—Fa molts anys que treballo des de la base de la Unió i crec que sempre ho he fet amb una actitud molt positiva. Cal confiança i ser conscient que si treballem tots junts, com una colla d'amics, tot serà més fàcil. Jo no he tingut cap interès a ser on ara sóc, però segons que sembla reunia un perfil que necessitava l'organització. Un bon dia em va cridar Pepe [Josep Botella, anterior secretari general de la Unió] i em va comunicar que havia parlat amb uns i altres i semblava que jo podia ser un candidat de consens. Em vaig quedar clavats perquè no m'ho havia plantejat. Després ho vaig consultar a les meues dues famílies, la de casa i la sindical del Maestrat, i al final vaig donar-hi el vist-i-plau amb la condició que calia treballar en equip.

—**I què pot aportar Ramon Mampel a aquesta organització?**

—En primer lloc, vull dir que jo sóc un més dins aquesta organització. Què hi puc aportar? Doncs, capacitat de treball, dedicació a aquesta gran família, ganes de treballar en equip i capacitat de dialogar per a sumar amb la societat civil i política valenciana. Això crec que és fonamental per a encarar els reptes que implica la globalització en matèria de reformes agràries, polítiques europees... Hem de deixar l'egoisme per a ajuntar esforços i fer passes endavant. També és important la potenciació del producte de proximitat. Hem d'aconseguir que la societat i els consumidors valoren positivament els productes que es conreen ací.

—**En el vostre primer discurs com a secretari general de la Unió vau remarcar la necessitat d'apropar “el món rural al món urbà”. Què volíeu dir?**

—Crec que la societat ens hem deixat enganyar. I quan parlo de societat em refereixo als productors i als consumidors. No pot ser que els consumidors no sàpiguen d'on vénen els seus productes, com s'han conreat... Comprem fora pomes que no fan olor de poma, quan nosaltres tenim varietats autòctones que encara mantenen aquesta riquesa i que, a més, mantenen el model agrícola propi i els llauradors que hi treballen. El consumidor ha de saber que quan compra un producte d'ací, no tan sols compra un producte autòcton, sinó que, a més a més, inverteix en un paisatge, en un territori, en una cultura, en el patrimoni que hi ha darrere... En definitiva, inverteix en una història. Pot sonar un poc romàntic, però la societat ha de saber que els llauradors som els garants del territori. No únicament fem aliments. També conservem el paisatge i salvem patrimoni. Si aconseguim que el món urbà siga conscient de tot això, haurem fet una passa molt important. La societat urbana ha de saber com es fan les olives, com pareix una vaca, com fem un tast... perquè així valoraran la feina que fem en tant que mantenidors dels paisatges.

“Hem de convèncer els compradors perquè aposten pels nostres productes”

Un home que toca de peus a terra

Tot, en Ramon Mampel, ens fa pensar que tenim davant una bona persona, un bonàs. La franquesa amb què parla; les píndoles d'humor que deixa caure, ací i allà; la prudència que gasta quan entra en temes pantanosos; una certa ingenuïtat a l'hora d'afrontar els trucs propis de l'entrevista; unes mans grans que semblen una prolongació de la terra solcada del seu estimat Maestrat... Fill i nét de llauradors, el nou secretari general de la Unió de Llauradors, persona inquieta de naixement, sap què és lluitar per les causes impossibles. Es va afiliar a la Unió quan tenia “24 o 25 anys” i al cap de poc es va haver de fer càrrec de l'explotació familiar. 3.500 ceps amb què feia uns 25.000 quilos de raïm, ametllers i oliveres, moltes oliveres, i de molt antigues.

Ara fa una quinzena d'anys, van començar a sovintejar per les carreteres del Maestrat (d'on també era Joan Brusca, líder carismàtic de l'organització durant set anys) i per les de les terres de l'Ebre camions que s'enduien aquells arbres mil·lenaris cap a xalets sumptuosos d'ací o de l'estranger. Els propietaris rebien uns 6.000 euros per cada exemplar. Mampel fou dels qui es revoltà davant d'aquella espoliació. “Es produïa una agressió brutal contra el patrimoni, de manera que vam crear la cooperativa Clot d'En Simó per tal de donar valor a aquelles oliveres”, explica. Al cap de poc es creà l'associació Amics de l'Olivera. L'any 2006, en bona mesura a conseqüència de la insistència d'aquest grup de gent, la Generalitat aprovà la llei valenciana de patrimoni arbori, que va dotar de protecció legal aquelles oliveres. Avui Mampel, com tants altres, és en plena campanya d'arreglada de l'oliva farga. D'ací ha d'eixir un oli d'olivera mil·lenària de primera qualitat, un oli verge extra que condensa anys d'història i cultura. Enguany la campanya serà especial per a Mampel perquè per primera vegada l'haurà de combinar amb les responsabilitats inherents al càrrec que ha assumit, una posició a què arriba “amb els braços oberts i ànim dialogant”. Adverteixen, això sí, els qui el coneixen, que aquest traugerí té una determinació en la lluita pels agricultors tan profundament arrelada com les oliveres que tant s'estima.

—Com a plantejament està molt bé, però com es fa per convèncer de tot això un consumidor que pensa en la butxaca?

—És difícil. Nosaltres estem immersos en una inèrcia productivista que només vol comprar barat. Cal que els agricultors treballem colze a colze amb les associacions de consumidors, la universitat, les escoles... Nosaltres ja hem llançat el missatge i ara hem de treballar en aquesta direcció. L'agricultor que vulga salvar-se ha d'estar en aquesta línia. Paral·lelament, hem de convèncer els compradors perquè aposten pels nostres productes, perquè això també contribuirà a assolir una certa cohesió territorial. Perquè si jo, que sóc agricultor, me'n vaig de Traiguera cree dos problemes: un despoblament del meu poble i un amuntegament a la ciutat. Seré un menys a Traiguera i un més a Castelló.

—I l'agricultor tradicional, està convençut de tot açò que m'expliqueu?

—Hi ha agricultors que no han estat conscients que calia aquest canvi. Ho vaig veure molt quan vam intentar —i aconseguir— salvar de l'espoliació les oliveres mil·lenàries del Maestrat. Hi havia gent que volia vendre's les oliveres, no volia fer oli d'oliva mil·lenària. I ara que no li han deixat vendre les oliveres, i ha vist que l'oli mil·lenari es ven bé, vol fer oli! Si aconseguim donar un plus al producte, l'agricultor trobarà que conrear-lo és atractiu i, per tant, mantindrà el conreu i, de retruc, el paisatge.

A banda, hi ha un altre aspecte sobre el qual cal cridar l'atenció. La Unió Europea, de fa uns anys, ens imposa tot de limitacions en els productes sanitaris perquè així es respecta la planta i la persona. Però hi ha tercers països que exporten i que no compleixen cap ni una d'aquesta normes i limitacions. Per a això cal control de fronteres, traçabilitats homologables, etiquetatge... És a dir, que els productes de fora resten obligats a complir les mateixes condicions que nosaltres. Aquests productes ens fan competència deslleial. Jo accepte les normes que m'imposen, però les han de complir tots.

—I quan veieu que grans superfícies d'ací deixen de comprar xufra d'ací i se'n va a comprar-la al nord d'Àfrica, què pensem?

—La globalització i el poder de les grans superfícies el tenim ací. La dificul-

tat és canviar aquesta inèrcia per consumir a baix preu sense ser conscient d'allò que realment et menges. Només ho pots fer amb educació i aquest és un procés de llarg termini. Cal convenciment. A través del diàleg, hem de guanyar còmplices. Cal aplicar sentit comú i aconseguir que la reforma de la PAC vaja en la línia dels productors que aposten per aportar un valor afegit.

—Què me'n dieu de la imatge de l'agricultor subvencionat?

—Cadascú ven allò que li interessa. És que la indústria no està subvencionada? Si ens posem a comparar, ens adonarem que l'agricultura no rep tants diners com en ocasions es vol fer veure a l'opinió pública. I et dic una cosa: jo preferiria no rebre cap subvenció, però és impossible no fer-ho amb l'obertura de mercats que hi ha avui dia amb productes importants en condicions avantatjoses.

—Fa molts anys que ens queixem de la manca de transparència en la cadena de distribució. El preu que paga el consumidor multiplica per vuit el que es paga al productor. Hi ha cap fórmula per a solucionar això?

—Hi ha molt de poder per part de la distribució. Jo fa temps que he desistit de comprar mandarines a la botiga perquè em costen molt més que si les compre a un amic. En resposta a això, van sorgir mercats de proximitat per a estalviar-se la cadena de distribució. Això no és tan estrafolari. De fet, al sud d'Anglaterra

s'ha dinamitzat molt aquesta classe de mercat, de manera que el consumidor pot comprar directament a l'agricultor. Això també és rica.

—Som en plena campanya del cítric. Com va la cosa?

—En aquests moments sembla que s'ha frenat la demanda i alguns compradors negocien per abaixar els preus. A la Unió això no ens pareix seriós. Totes les campanyes que tenim ara registren preus baixos: el caqui, el raïm de taula, la xufla, l'oli, la fruita seca... Hi ha molta feina per fer en molts àmbits i, com a nou secretari general de la Unió, em comprometo a treballar per buscar solucions.

—Què reclameu a la Generalitat?

—Vaig tenir oportunitat d'intercanviar unes paraules durant el congrés amb la consellera d'Agricultura i avui hem tornat a parlar. De moment, vull deixar clar un missatge: volem dialogar i sumar, però sempre des de la defensa dels interessos de la nostra associació. No voldria que digueren que la Unió no ha col·laborat.

—Compleixen en el pagament de les ajudes? En molts sectors hi ha queixes pels incompliments financers de la Generalitat.

—Del pagament únic, han donat un 50% en moltes explotacions i això és un respir, però hi ha algunes dificultats en determinats sectors que haurem d'abordar i reivindicar durant les pròximes setmanes.

—El pes de l'agricultura en l'economia valenciana no ha parat de baixar i els agricultors sempre fan un discurs ben catastrofista. S'ha tocat fons?

—A voltes som víctimes del victimisme. Jo sóc partidari de posar il·lusió i autoestima i de posar-hi també seny, molt de seny, per no deixar-nos endur pels impulsos i començar a pensar a termini mitjà i llarg. No pot ser que plantem una determinada varietat pensant en els preus d'avui sense pensar en el demà. Cal planificació i pensar bé les coses.

—L'any passat vàreu prendre la decisió d'eixir de COAG, amb les contrapartides que això ha tingut: deixar de rebre finançament des de Madrid; no estar en les reunions del ministeri on es decideixen qüestions fonamentals... Quin balanç en feu?

—Crec que havíem entrat en una mala dinàmica i vam fer una passa important, amb tot el risc i renúncies que això ha comportat. A les altres organitzacions el ministeri els dona 12 milions d'euros a cadascuna i a nosaltres ens n'han correspost zero, i això s'ha notat. Tot plegat ens ha obligat a aguditzar l'enginyer per mantenir les nostres 60 oficines i els llocs de feina dels nostres 80 tècnics. En tot cas, crec que va ser una passa encertada i prompte tindrem solucionat el problema de la representativitat davant l'administració.

Violeta Tena

Breus

El mercat immobiliari català comença a remuntar

A Catalunya hi ha 141.000 pisos per vendre. Aquest estoc s'ha reduït el segon trimestre de l'any 2010 per primera vegada des de l'inici de la crisi. La reducció ha estat tímida, de 2.000 immobles. L'única excepció és la demarcació de Girona, on el nombre d'habitatges pendents de vendre ha continuat augmentant. Ho recull un informe immobiliari de CatalunyaCaixa, que explica aquest canvi de tendència per l'estabilització del nombre d'habitatges acabats i la recuperació de la demanda, després de tres anys d'intensos ajustos. Els experts preveuen que serà més fàcil

EL TEMPS
El sector immobiliari comença a mostrar símptomes de recuperació al Principat.

de reduir-lo a Barcelona i l'àrea metropolitana i que costarà més als pobles del litoral on s'havia construït més. D'una altra banda, la construcció també remuntarà gràcies als compradors que volen un habitatge nou.

L'OCCC acull la VI Universitat d'Estudis de l'Arc Mediterrani

L'Octubre Centre de Cultura Contemporània acull aquest dijous i divendres la VI Universitat d'Estudis de l'Euroregió de l'Arc Mediterrani, que enguany porta per títol "L'Arc Mediterrani: porta d'Europa" i en què participen una quarantena d'experts. L'activitat, organitzada des de l'Institut Ignasi Villalonga d'Economia i Empresa, serà el prelude de la presentació del *Llibre Blanc de les Infraestructures de l'Arc Mediterrani* que tindrà lloc al Parlament Europeu, a Brussel·les, el dia 1 de desembre, durant la revisió de les xarxes transeuropees de transport.